

Filozofija za otroke

Pripravila: Robert Petrovič, Tanja Pihler

Naslov	Kje je resnično?
Neposredni cilji	Učenci ločijo resnične od neresničnih sodb, poskušajo odkriti pomen resnice. Skozi to temo spoznajo praznoverja, stereotipe, predsodke. Spoznajo utemeljevanje kot proces iskanja razlogov, uvidijo, da je racionalna misel takšna, da se jo da utemeljiti, pri čemer se utemeljuje z logičnimi razlogi ali izkustvom; prav tako iz stališč izpeljujejo posledice.
Didaktična naloga	Na podlagi izkusiva optične iluzije si zastavimo vprašanja o tem, kako upravičujemo svoja prepričanja in kako ločujemo med dobrim in slabim dokazom.

POTEK URE:

1. Priprava:
 - a. Natisnite pripravo (opcija)
2. Kratka uvodna diskusija
3. Naloga 1
4. Pogovor
5. Poglejte priloženo sliko
6. Pogovor
7. Uvidi, refleksija o vsebini in poteku pogovora.

ZAČETEK

8. Poveste, da si bomo pogledali optično prevaro in se o njej pogovorili.
9. Navodila za učence:
 - a. Poslušajo vprašanja.
 - b. Razmišljajo.
 - c. Če želijo, dvignejo roko in, ko dobijo besedo, povedo svoje mnenje.

Vprašanja so opcijska in okvirna. Izbor naredite sami oziroma se zanje odločate glede na vsebinski potek pogovora.

Kratka uvodna diskusija

Kaj je to optična prevara oz. iluzija?

Iluzija je predstava, ki ni osnovana na resničnosti; slepilo, samoprevara.

Prevara je dejanje, s katerim kdo z določenim namenom zavede koga v zmotu.

Resnica je to, kar je v skladu s tem, kar je, obstaja.

Naloga 1:

Naštejete asociacije, ki jih imate na besedo »resnica«.

Lahko jih napišete na tablo.

Kakšna je razlika med besedami »resnično«, »resničnost«, »verjetno«?

Kaj so to »objektivne resnice«?

Je res vse resnično, kar vidimo?

Kaj je to optična prevara?

Je res vse kar je napisano ali povedano? Je nekaj lahko pomota ali celo laž?

Je lahko neka zgodba resnična, čeprav se ni nikoli zgodila?

Kako lahko ugotovimo ali je nekaj res?

Je res, da bomo vsi nekega dne umrli?

Logično sklepanje:

Sokrat je človek

Vsi ljudje so smrtni

Sklep: Sokrat je smrten

Sokrat žvižga

Tudi lokomotiva žvižga

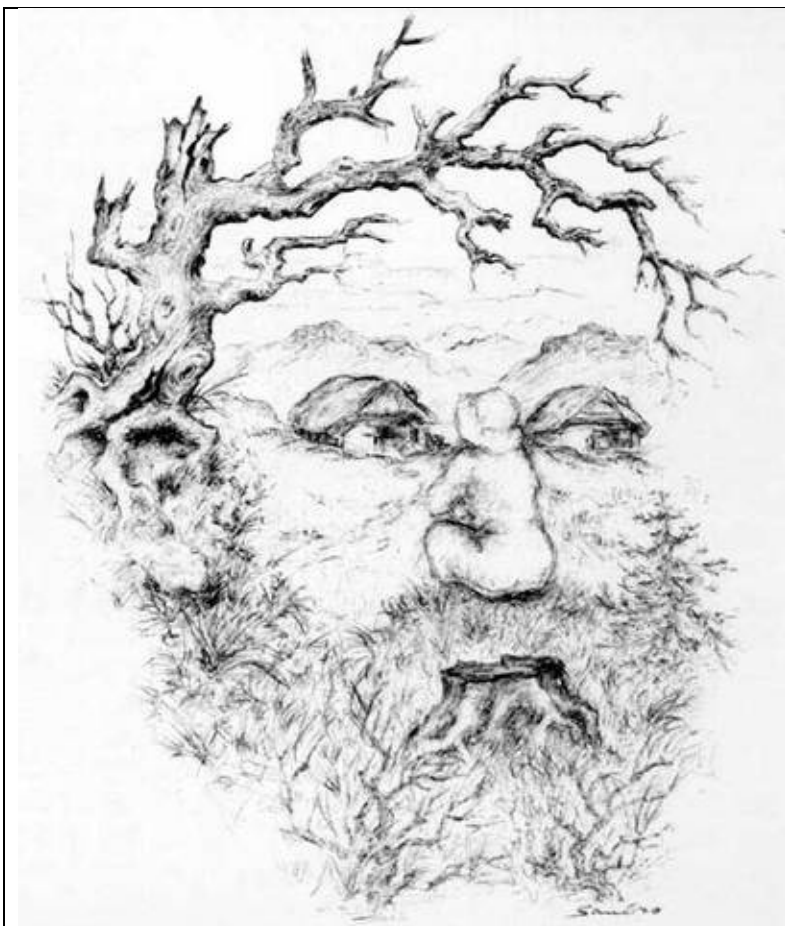
Sklep: Sokrat je lokomotiva

Kje v sklepanju je napaka?

Naloga 2:

Učencem pokažite sliko in jih povprašajte po odzivu:

Slika 1: *Sandro Del-Prete*

Pogovorite se kaj in zakaj vidijo, kar vidijo.

Vprašanja:

Kaj vidite? Opišite sliko.

Ali tudi naš obraz kdaj laže?

Kako vemo, da nam kdo laže?

Kako delujejo naša čutila?

Lahko zaupamo čutom?

Je res vse, kar imamo za resnično?

Lahko navedete še kak primer optične prevare?

Kakšne prevare poznamo?

Kaj prevare povedo o našem dojetanju sveta?

Je onkraj zaznav še kakšen svet?

Kako lahko spoznavamo resničnost sveta?

Kakšne posledice ima naše dojetanje zunanjega sveta?

Kako lahko ugotovimo, da gre za prevaro?

**Drugo
gradivo**

- Sandro Del-Prete,
<http://www.sandrodelprete.com/index.php/home/> (2.8.2017).
- Zoller-Morfs, Eva (2010). *Selber denken macht schlau*. Bern: Zytglogge Verlag.
- Portal BOS - Slovenske in besedilne zbirke, <http://bos.zrc-sazu.si/> (2.8.2017).

**Internetni
/ knjižni**

- Brenifier, Oscar (2007). *Kaj pomeni živeti skupaj?* Tehniška založba Slovenije: Ljubljana.
- Labbé, Brigitte & Puech, Michel (2005). *Filozalogajčki*. Murska Sobota: Pomurska

kotiček za učence	založba. - Klampfer, Friderik (2003). <i>Etiški pojmovnik za mlade</i> . Zbirka Pojmovniki, knj. 3. Maribor: Aristej. - Bennett, J. William (2001). <i>Moralne vrednote za mlade: zgodbe, ki pomagajo oblikovati lastni svet vrednot</i> . Tržič: Učila. - Kos, Gaja (2012). <i>Rizibizi in laž</i> . Murska Sobota: Ajda. - Vežjak, Boris (2015). <i>Ali je to zmota?</i> . Maribor: Aristej - Milčinski, Fran (2008). <i>Laž in njen ženin</i> . Ljubljana: Založba Sanje. - Hub, Ulrich (2017). <i>Lisice ne lažejo</i> . Celje: Celjska Mohorjeva družba - Moost, Nele (2002). <i>Čista resnica ali Izmišljije za vsako priložnost</i> . Ljubljana: Kres. - Gombač, Žiga (2017). <i>Črno belo. Dob pri Domžalah</i> : Miš. - Kraljič, Helena (2013). <i>Kako raste laž</i> . Jezero: Morfem. - Koranter, Sonja (2014). <i>(Laž): lažnivček Nacek</i> . Ljubljana: Alba. - Brenifier, Oscar (2007). <i>Kaj pomeni vedeti?</i> . Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
Internetni / knjižni kotiček za učitelje	- Uporabite tudi spremna navodila za učitelje - Učilnica, http://ucilnica.zofijini.net/ (2.8.2017). - FZO na SIO – FZO v sklopu slovenskega izobraževalnega omrežja (2.8.2017). - Richard Paul (1996). <i>Critical Thinking and the State of Education Today</i> . Inquiry: Critical Thinking Across the Disciplines; Winter 1996, Vol. XVI, št. 2). - Richard Paul & Linda Elder (2001): <i>Critical Thinking: tools for taking charge of your learning and your life</i> . New Jersey: Prentice Hall. - Markič, Olga (2000). <i>Logiški pojmovnih za mlade</i> . Šentilj: Aristej. - Šuster, Danilo (1998). <i>Moč argumenta: logika in kritično razmišljanje</i> . Maribor: Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru - Šimenc, Marjan 2006: <i>Didaktika filozofije</i> . Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za filozofijo, Ljubljana Hladnik, Alenka; Šimenc, Marjan etc. (2008). <i>Šola, mišljenje in filozofija: filozofija za otroke in kritično mišljenje</i> . Ljubljana: Pedagoški inštitut. - <i>Kompas: priročnik za učenje mladih o človekovih pravicah</i> (2005); prevod in priredba Alenka Elena Begant. Ljubljana: DZS.